

**सेवानिवृत्तीपूर्वीची असाधारण रजा मंजूर
करण्याचे अधिकार मंत्रालयीन विभागांना
प्रत्यायोजित करण्याबाबत.**

**महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक : अरजा-२४०५/प्र.क्र.५/०५/सेवा-८

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक: २३ ऑगस्ट, २००५.

संदर्भ: शासन परिपत्रक क्रमांक सेनिवे- १०८९/११०/सेवा- ४,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १० एप्रिल, १९९०.

शासन निर्णय

महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, १९८१ मधील नियम ६६ (२) खालील टिपेनुसार निवृत्तीपूर्व रजा म्हणून मंजूर केलेल्या रजेमध्ये असाधारण रजेचा समावेश होत नाही.

२. उक्त संदर्भाधीन परिपत्रकान्वये केलेल्या खुलाशानुसार शासकीय कर्मचार्यास निवृत्तीच्या लगतपूर्वी असाधारण रजा अनुज्ञेय नसल्यामुळे कार्यालय प्रमुख आपल्या अधिकारात ती मंजूर करू शकत नसल्याने अशा प्रकरणात शासकीय कर्मचार्याला देण्यात आलेल्या असाधारण रजेस कार्यालय प्रमुखाने प्रथम शासनाची मंजूरी घेऊन ती असाधारण रजा नियमित करून घ्यावी व नंतरच त्या आधारे अशा शासकीय कर्मचार्याचे निवृत्तीवेतनाचे कागदपत्र तयार करून महालेखापाल, मुंबई / नागपूर यांचेकडे पाठवावेत अशी तरतूद आहे.

३. या तरतुदीच्या अनुषंगाने क्षेत्रीय कार्यालयातील बरीच प्रकरणे वित्त विभागाच्या मंजूरीसाठी येत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. निवृत्तीपूर्व असाधारण रजा (पाच वर्षा पर्यंत) मंजूर करण्याचे अधिकार मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांना देण्याचे विचाराधीन होते. तदनुषंगाने सोबतच्या परिशिष्ट-१ मध्ये नमूद केलेल्या अटीच्या अधीन राहून महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, १९८१ मधील नियम ६६ (२) खालील टिप शिथिल करून प्रकरणे मंजूर करण्याचा अधिकार मंत्रालयीन विभागांना देण्यात येत आहेत.

४. शासनाने असाही निर्णय घेतला आहे की, हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अमलात येतील व या दिनांकाला प्रलंबित असलेली प्रकरणेही या आदेशानुसार विनियमित करण्यात येतील. मात्र, जी प्रकरणे यापूर्वीच अंतिमतः निकालात काढलेली आहेत त्या प्रकरणांचे पुनर्विलोकन

करण्यात येणार नाही.सेवा नियमांमधील विद्यमान तरतूदी, या शासन निर्णयातील तरतूदींच्या मर्यादेपर्यन्त सुधारण्यात आल्या आहेत असे मानण्यात येईल. या नियमात रितसर सुधारणा यथावकाश करण्यात येईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

नसीमा म. शेख
शासनाचे उपसचिव

प्रति,

महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, मुंबई (८० प्रती),
महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, नागपूर (८० प्रती),
महालेखापाल-१ (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र, मुंबई (४० प्रती),
महालेखापाल-२ (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र, नागपूर (४० प्रती),
महालेखापाल (वाणिज्य लेखापरीक्षा) मुंबई,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (४० प्रती),
संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई,
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई (५ प्रती),
मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव व सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
* प्रबंधक, मूल न्याय शाखा, महाराष्ट्र राज्य, उच्च न्यायालय, मुंबई,
* प्रबंधक, अपील शाखा, महाराष्ट्र राज्य, उच्च न्यायालय, मुंबई,
* प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय मुंबई,
मुख्य लेखा परीक्षा अधिकारी, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई,
मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
राज्यपालांचे सचिव,
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
मंत्रालयाच्या निरनिराळ्या विभागांच्या अधिकाराखाली असलेल्या सर्व विभागांचे व कार्यालयांचे प्रमुख,
विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, नवी दिल्ली,
वित्त विभागातील सर्व कार्यासने, (ग्रंथपाल ५ प्रती),
निवड नस्ती, कार्यासन सेवा-८, वित्त विभाग,

<p style="text-align: center;">परिशिष्ट- १ प्रत्यायोजित केलेले अधिकार महाराष्ट्र नागरी सेवा(रजा) नियम, १९८१</p>					
अ. क्र.	नियम क्रमांक	अधिकारांचे स्वरूप	अधिकार प्रत्यायोजित केलेला प्राधिकारी	व्याप्ती	शेरा
१	२	३	४	५	६
	६६ (२) खालील टीप.	निवृत्तिपूर्व रजेशिवाय अनुपस्थित राहिल्याचा कालावधी असाधारण रजेत परिवर्तीत करण्याचा अधिकार (अ) वैद्यकीय कारणास्तव	मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग	एकंदर सेवेत पाच वर्षांपर्यंत पूर्ण अधिकार	<p>सदर असाधारण रजा पूढील अटींच्या अधिन राहून मंजूर केली जाईल :-</p> <p>१) ज्या कर्मचा-याच्या खाती कोणतीही रजा शिल्लक नाही व वैद्यकीय कारणास्तव अनुपस्थित राहिला असेल त्याने वेळोवेळी अर्जाद्वारे त्याबाबतची माहिती कार्यालयास दिलेली असेल तर अशा कर्मचाऱ्याच्या बाबतीत सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या मते त्याची अनुपस्थिती समर्थनीय असेल तर रजेशिवाय अनुपस्थितीचा कालावधी देय व अनुज्ञेय रजा मंजूर करून नियमित करण्याबाबत नियुक्ती प्राधिकाऱ्याने निर्णय घेणे आवश्यक असेल.</p> <p>२) जेव्हा एखादा शासकीय कर्मचारी अल्प कालांतराने वैद्यकीय प्रमाणपत्राच्या आधारे वारंवार अनुपस्थित रहात असेल / इतर अनुज्ञेय रजा शिल्लक नसताना दोन महिन्यांपेक्षा अधिक कालावधीसाठी अनुपस्थितीत असेल तर अशा प्रकरणात त्याला वैद्यकीय मंडळासमोर उपस्थित राहण्यास सांगण्यात यावे.</p> <p>३) अशा प्रकरणात म.ना.से. (रजा) नियम, १९८१ मधील नियम-३२ ते नियम- ४२ अंतर्गत विहित केल्यानुसार कार्यवाही करण्यात आली आहे याची प्रशासकीय विभागाने खातरजमा करून घेणे आवश्यक आहे.</p> <p>४) शासननिर्णय वित्त विभाग क्र.सेनिवे १००१/२९/सेवा-४ दि.१५/०१/२००१ नुसार वैद्यकीय कारणास्तव घेतलेली असाधारण रजा</p>

		(ब) वैद्यकीय कारणा - -व्यतिरिक्त	मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग	एकंदर सेवेत पाच वर्षापर्यंत पूर्ण अधिकार	<p>निवृत्तीवेतनासाठी आणि इतर सेवाविषयक लाभांसाठी अर्हताकारी सेवा म्हणून हिशोबात घेतली जाईल.</p> <p>५) स्वेच्छानिवृत्ती घेणा-या कर्मचा-यास नोटीशीचा कालावधी पूर्ण करण्यासाठी असाधारण रजा मंजूर करता येत नाही. अशा प्रकरणात नोटीशीचा कालावधी कमी करून अर्ज दिल्यानंतरच्या दुस-या दिवशी अशा कर्मचा-यास स्वेच्छानिवृत्त करणे आवश्यक राहील.</p> <p>१) जो कर्मचारी रजेशिवाय अनुपस्थित राहिला असेल व त्याने वेळोवेळी अर्जाद्वारे याबाबतची माहिती कार्यालयास दिलेली असेल तर अशा कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या मते त्यांची अनुपस्थिती समर्थनीय असेल तर रजेशिवाय अनुपस्थितीचा कालावधी देय व अनुज्ञेय रजा मंजूर करून नियमित करण्याबाबत वेळीच विचार केला जाणे आवश्यक असेल. जर कर्मचाऱ्याची अनुपस्थिती समर्थनीय नसेल तर त्याच्याविरुद्ध शिस्तभंग विषयक कार्यवाही सुरु करण्यात यावी.</p> <p>२) रजेशिवाय अनुपस्थित राहिल्याच्या कारणास्तव विभागीय / न्यायिक चौकशी प्रलंबित नसावी.</p> <p>३) रजेशिवाय अनुपस्थित राहिल्याचा कालावधी कोणत्याही सेवा प्रयोजनार्थ (निवृत्तिवेतनविषयक लाभांसह) ग्राह्य धरण्यात येऊ नये व तशी स्पष्ट नोंद सेवा पुस्तकात घेण्यात यावी.</p> <p>४) रजेशिवाय अनुपस्थित राहिल्याबद्दल संबंधित कर्मचाऱ्याविरुद्ध वेळीच शिस्तभंगाची कार्यवाही न केलेल्या सक्षम प्राधिकाऱ्यावर या संबंधातील जबाबदारी निश्चित करण्यात यावी.</p> <p>५) रजेशिवाय अनुपस्थित राहिल्याच्या कालावधीमध्ये संबंधित कर्मचाऱ्यास सक्तीने सेवानिवृत्त / सेवेतून काढून टाकले किंवा बडतर्फ केलेले नाही अथवा त्याने राजीनामा दिलेला नाही याची सक्षम प्राधिकाऱ्याने खात्री करून तसे प्रमाणित करणे आवश्यक राहील.</p> <p>६) स्वेच्छानिवृत्ती घेणा-या कर्मचा-यास नोटीशीचा कालावधी पूर्ण करण्यासाठी असाधारण रजा मंजूर करता येत नाही. अशा प्रकरणात नोटीशीचा कालावधी कमी करून अर्ज दिल्यानंतरच्या दुस-या दिवशी अशा कर्मचा-यास स्वेच्छानिवृत्त करणे आवश्यक राहील.</p>
--	--	--	----------------------------------	---	--

टीप : संपूर्ण सेवेत ५ वर्षांची मर्यादा वैद्यकीय किंवा वैद्यकीय कारणाव्यतिरीक्त अशा दोन्ही कारणासाठी मिळून आहे.